

4: Avslutte med en fellestur?

Det kan være fint å ha en fellestur, kanskje som en avslutning på dette gruppearbeidet. De turene som er enklest å gjennomføre (og som også passer å ha med seg barn på), er følgende:

A: Tur 4 til Høgstenen.

Her er det fine og faste stier og veier, bortsett fra 3 små myrer, og ikke for mye stigning. Turen fører til to flotte forbilder i klimakampen, og den avsluttes i et friluftsområde som man kan kose seg i med både grilling og bading!

B: Tur 7 i Fossmarka.

Her er det en flott opparbeidet kultursti som man kan følge, og som gir oss mange gode eksempler på hvordan folk i gammel tid levde i pakt med naturen på en god måte. På bygdatunet er det fint å raste, og det er en egen avdeling med aktiviteter for ungene og med grillplasser.

Selve turen trenger ikke gjøres så lang som beskrevet i boka: Man kan følge kulturstien opp første bakken til Ja-benken med ettertanken på s 52, så kan man gå litt videre til man kommer til konglomeratveggen og lese ettertanken på s 48. Så kan man gå tilbake til bygdatunet, og følge hovedveien mot venstre snaut 300 meter, ned til krysset der det står ei minneplate over Fosskirka, og man kan lese ettertanken på s 56.

C: Tur 15 til Brattliberget

Brattliberget ser vi fra E6 hver gang vi har kjørt over Gaula-broa ved Støren på vei mot Trondheim. Det kan være stas å vite at man har vært der! Turen kan gjøres på en lettvent måte og en som krever mer orientering i terrenget. Uansett: Man kommer til et fint utsikts-sted, og til et nydelig vatn. Begge er flotte rastesteder, og begge gir viktige ettertanker.

D: Tur 12 til Granøien

De som kjører ofte langs RV 30 fra Støren mot Røros, kan en gang ta en stopp på 2-3 timer og ta den korte versjonen av turen i Granøien naturreservat. Det er bratte bakker å gå i, men det er fin natur som er svært spesiell. Man går i den største almelia i dette området. Den ble fredet i 1987 fordi den har så flott edelløvskog og så fine rester etter gammel bosetting.

Studieopplegg til

”16 klimaturer i Flå, Horg og Støren”

1: Bibelske grunntemaer om skaperverk og ansvar.

Forberedelse

Alle leser gjennom kapittel 7 på ss 116-123 før møtet.

Åpning

Når vi kjører gjennom Støren mot Berkåk, ser vi lett den vesle toppen *Våttån* på østsiden av E6 like sør for sentrum. Toppen har fått navn fordi den i gammel tid inngikk i et landsomfattende system av vardebrenningsåser. Under ufredstider ble vardene bemannet, og ved et eventuelt angrep ville de bli tent en etter en. På den måten kunne store områder varsles på kort tid. Folk i alle bygder ble varslet om at nå var det tid for å forsvare landet mot fiender.

Vi kjører forbi denne åsen rett som det er. La oss, hver gang vi ser den, la den være en påminnelse om ansvaret i klimakampen, slik som vi kan lese i ettertanken på s 87.

Hovedsamtale

- Les bibeltekstene på s 121 høyt sammen.
- Les hver for dere i stillhet de første 7 punktene med bibelske grunntanker på ss 116-120. Tenk etter: Hvilke grunntanker synes jeg er så viktige at de bør få følger for den måten som jeg lever på?
- Del med hverandre det som dere har funnet at er viktigst for dere.
- I punkt 8 på s 120 står det at Bibelen gir oss hovedprinsippene som vi bør tenke ut fra, ikke konkrete råd for hvordan vi kan leve klimavennlig. De må vi finne andre steder. Dermed må vi akseptere at kristne kan ha ulike meninger om hva som bør gjøres i praksis. Har dere likevel gode tips som dere kan gi til hverandre, uten at dere påstår at de er de eneste rette?

Avslutning

Det høyeste fjellet i gamle Støren kommune, heter *Elshøgda*. Antakelig har fjellet navn etter ordet ild, fordi det var en gammel vardebrenningås. Vi kan avslutte samlingen med å lese ettertanken som står på ss 97-98.

2: Gleden ved et enklere liv.

Forberedelse

Alle logger inn på www.gronnhverdag.no og tar klimatesten der. Ta med resultatene på gruppa. Les også kap 5 på ss 100-106 i boka

Åpning

Når vi kjører fra Singsås mot Støren på RV 30, ser vi den karakteristiske *Sukkertoppen* etter at vi har passert Rognes. Den utmerker seg i terrenget. Vi ser at den er gjengrodd av skog helt til toppen, slik at utsikten er blitt dårlig. Er det et bilde på hvordan vi rike har det på verdens sukkertopp? Les ettertanken på s 83.

Hovedsamtale

- Les hver for dere i stillhet de 6 punktene om turliv som inspirasjon til et enklere liv i hverdagen på ss 102-106. Tenk etter: Hva blir jeg mest utfordret av?
- Del med hverandre det som dere har funnet at utfordrer dere og måten dere lever på.
- Del med hverandre det som Klimatesten utfordret dere til å satse mer på. Har dere satt dere konkrete mål for å endre litt på livsstilen?

Avslutning

Når vi kjører Gauldalen med bil, kjører vi milevis langs den vernede Gaula. Når vi ser på den, blir vi minnet om den veldige kraften som mange dråper vann kan få når alle enkeltdråpene slår seg sammen. Det kan inspirere oss. Vi kan oppleve kraften ekstra sterkt om vi tar oss tid til en kilometers avstikker med en stopp ved Gaulfossen, slik som anvist på s 43. Her på gruppa kan vi prøve å se for oss den mektige Gaula mens vi leser ettertanken (som egentlig hører til ved Stodfossen) på s 70 i boka.

3: Skaperverkets hellighet

Forberedelse

Les kap 6 på ss 107-115 og tenk etter: Når og hvordan opplever jeg på den sterkeste måten spor av Gud i naturen? Finn fram til en ting som du vil dele med de andre på gruppa.

Åpning

Når vi kjører E6 gjennom Lundamo, ser vi to karakteristiske topper mot øst: Den høye *Høgstenen* med de bratte stupene, og framfor den den litt lavere *Litjstenen*. Vi kan ikke unngå å se dem tydelig hver gang vi kjører forbi. Det synet kan minne oss om en stor inspirasjonskilde som vi har i klimakampen, slik som ettertanken på s 36 framhever det.

Hovedsamtale

- Les hver for dere i stillhet *Ropet fra en såret jord* på s 122. Den ble skrevet av biskop Finn Wagle og forfatter Eivind Skeie i 2001. De kaller den en moderne hustavle. Før i tiden hadde man i kristne hjem ofte en hustavle hengt opp på veggen på et synlig sted. Det kunne være de ti bud eller et fint løfteord fra Bibelen. Hustavla hang på veggen for å minne alle som bodde i huset på hva som var viktig i livet. Tenk etter:
  - o Kunne du tenke deg å henge opp en slik hustavle på veggen hos deg?
  - o Hvilke punkt synes du utfordrer deg mest, og hvorfor?
- Et av punktene handler om å sanse helligheten i naturen. Del med hverandre det dere har forberedt om den sterkeste måten dere opplever spor av Gud i naturen.

Avslutning

Les høyt utdraget fra Uppsala-manifestet som religiøse ledere fra hele verden ble enige om i 2008. Det er så viktig å gjøre alvor av å leve klimavennlig, at mennesker fra alle verdens religioner er villig til å gå sammen om det. Da har vi vel håp om at vi skal kunne klare det?